

8.2.2017

Polvikuluman tähestyskirurginen hoito ei kuulu Suomen terveydenhuollon julkisesti rahoitettuun palveluvalikoimaan

Suosituslause		Ikääntymisestä johtuvan polvikuluman eli polven lievän nivelrikon ja degeneratiivisen polvikierukan repeämän tähestyskirurginen tutkimus ja hoito eivät kuulu Suomen terveydenhuollon julkisesti rahoitettuun palveluvalikoimaan potilailla, joilla ei ole merkittävää akuuttia polvivammaa tai lääkärin toteamaa lukkopolvea.
Perustelut	Terveysongelman vakavuus	Toistuva tai pitkäaikainen polvikipu on yleistä aikuisilla ja lisääntyy ikääntymisen myötä. Kyselytutkimusten perusteella joka neljännellä 40 vuotta täytäneellä on tällaisia polvikipuja, jotka tyypillisimmin johtuvat polvikulumasta. Polvikuluma voi kivun lisäksi aiheuttaa polven jäykkyyttä sekä vaikeuttaa liikkumista ja päivittäisistä toiminnoista selviytymistä.
	Vaikuttavuus	Tähestyskirurgisilla toimenpiteillä (huuhtelu, mekaaninen puhdistus eli debridement, nivelkierukan poisto tai osapoisto) ei saavuteta lisähyötyä kulmapolven kivun hoidossa tai polven toiminnassa liikuntaharjoitteluun verrattuna.
	Turvallisuus/Haitat	Tähestyskirurgian tavallisin haitta on laskimotukos, joka ilmenee 2–11 potilaalla tuhannesta tähestetystä. Bakteeri-infektioita esiintyy 1-4:llä tuhannesta. Muita, harvinaisempia haittoja ovat uuteen, suunnittelemattomaan toimenpiteeseen joutuminen ja jopa kuolema.
	Kustannukset	Vuonna 2014 julkisessa terveydenhuollossa polvikuluman takia tehdyt tähestyskirurgiset toimenpiteet aiheuttivat noin 22,6 miljoonan euron suorat laskennalliset kustannukset. Sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmän (HILMO) mukaan julkisessa terveydenhuollossa tehtiin vuonna 2014 polvikuluman takia 10 617 tähestyskirurgista toimenpidettä. Käytävissä olevien tietojen perusteella toimenpiteen keskimääräinen kustannus oli 2130 euroa. Lisäksi vuonna 2014 tehtiin yksityisessä terveydenhuollossa 4520 tähestyskirurgista toimenpidettä, joiden lääkärinpalkkioita Kela korvasi yhteensä 900 000 eurolla. Suomessa tehtiin vuonna 2014 siis yhteensä noin 15000 tähestyskirurgista toimenpidettä polvikuluman takia. Näiden laskennalliset julkisesti rahoitetut suorat kustannukset olivat noin 23,5 miljoonaa euroa. Sairauspoissaolosta aiheutuneet kustannukset eivät ole tässä mukana.
	Eettiset näkökohdat	Polvikuluman tähestyskirurgisen hoidon pitkäaikaiset tulokset eivät ole parempia kuin liikuntaharjoittelun tulokset. Polvikuluman tähestyskirurgiset toimenpiteet aiheuttavat suuria kustannuksia ja niihin liittyy harvinaisia mutta vakavia haittoja.
Taustatiedot ja lähteet		PALKOn taustamuistio ja Finohtan selvitys ”Tähestyskirurgian vaikuttavuus polven kulumassa”
Toimenpidekoodit		NGA30, NGD05, NGD15, NGF25, NGF35

